

PUBLICATIE

Belediging, bedreiging, en verbale seksuele intimidatie meest opvallend wangedrag

Behoefte aan eenduidig beleid, bewustwording en voorlichting

Belediging, bedreiging, en verbale seksuele intimidatie zijn vormen van ervaren wangedrag binnen de zwembranche die het sterkst afwijken van het landelijk gemiddelde. (2) Dat blijkt uit een onderzoek naar de aard en omvang van grensoverschrijdend gedrag, dat de KNZB in samenwerking NPZ|NRZ, Optisport, Laco, Sportfondsen, RECRON, VSG, NOB, Reddingsbrigade Nederland, NCS en FNV Publiek Belang de afgelopen maanden liet uitvoeren.(1) De uitkomsten geven richting aan de bewustwordingscampagne Code Blauw, die de KNZB in samenwerking met deze partijen in april lanceerde. Volgens het onderzoek moeten bij de preventie en aanpak van grensoverschrijdend gedrag eenduidig beleid, bewustwording en voorlichting centraal staan.

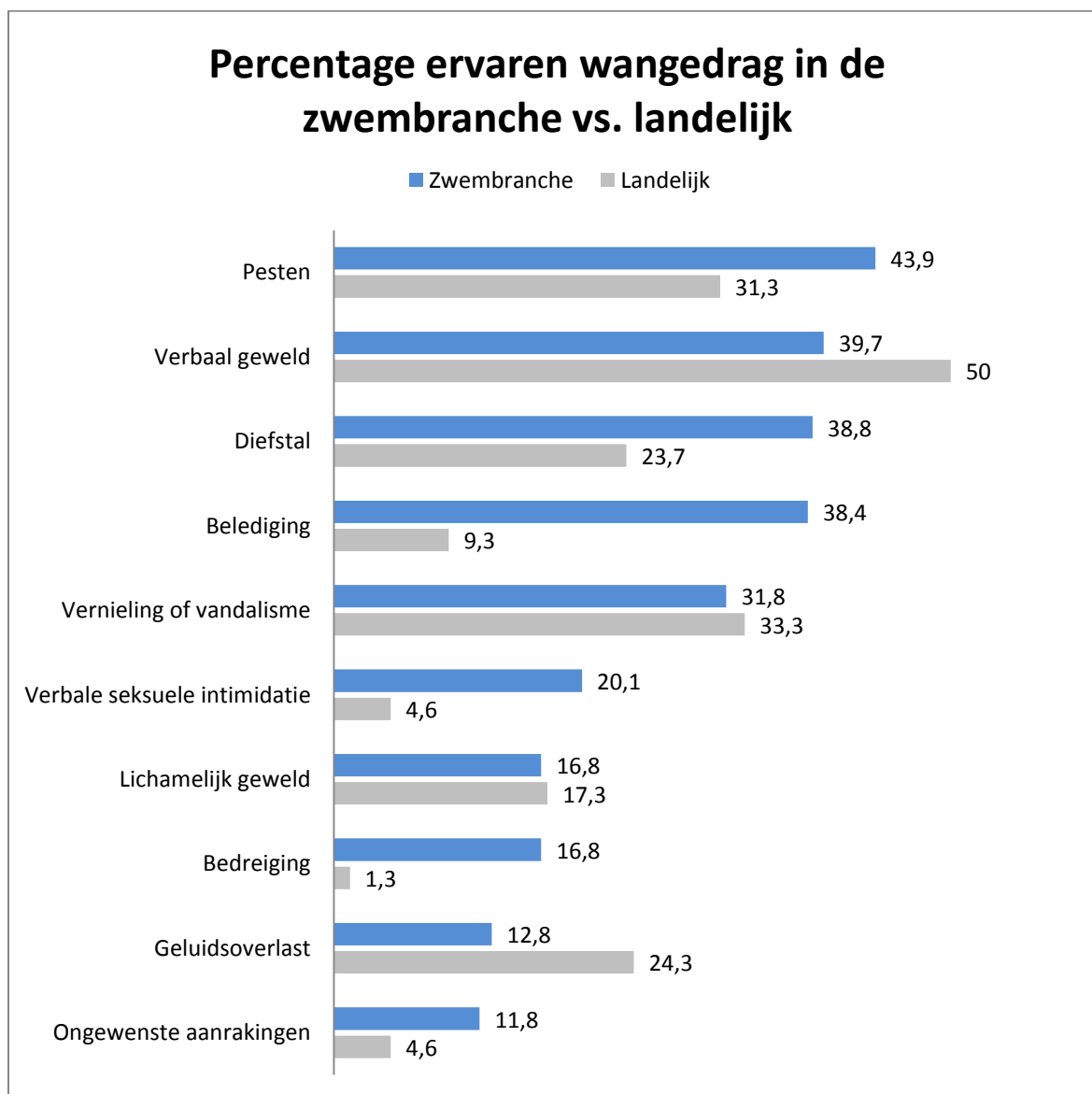
Dat grensoverschrijdend gedrag een probleem is in de zwembranche kwam al in 2011 naar voren uit het onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag dat Vertommen in opdracht van NOC*NSF uitvoerde.(2) De zwemsport nam daarin een top 3 positie in en scoorde met name hoog op het gebied van seksuele intimidatie. Cijfers over de gehele zwembranche waarin ook accommodaties, zwemscholen en andere 'natte' sportverenigingen actief zijn ontbraken echter. Omdat deze partijen in Code Blauw nadrukkelijk samenwerken, was het van groot belang via dit onderzoek een overall beeld te krijgen van de omvang en aard van grensoverschrijdend gedrag in de zwembranche.

Opzet

Het eerste deel van het onderzoek bestond uit een vragenlijst, die in april naar bestuurders van verenigingen uit de zwembranche en naar directie/management van zwemaccommodaties en zwemscholen werd gestuurd. Het doel was om zo inzicht te krijgen in onder meer de omvang van grensoverschrijdend gedrag en de ervaringen van zwembadbezoekers, verenigingsleden, ouders en eigen personeel. Hierop heeft maar liefst 25 procent van de 2000 mogelijke respondenten gereageerd. Naar aanleiding van de uitkomsten is in juni een paneldiscussie gevoerd met een groep vertegenwoordigers uit de zwembranche.

Uitkomsten

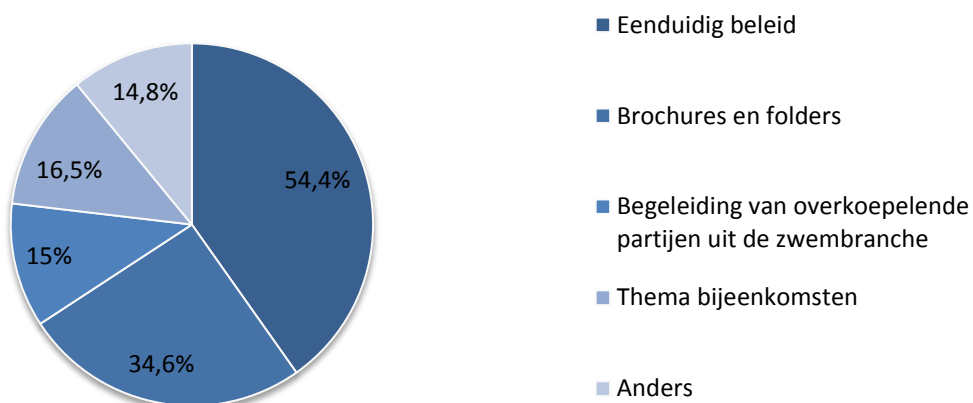
Bij de uitkomsten van het onderzoek vallen een aantal zaken op. Zo bestaat de top 3 van ervaren wangedrag in de zwembranche uit verbaal geweld, pesten en diefstal. De grootste verschillen in de zwembranche ten opzichte van het landelijk gemiddelde (2) liggen echter bij belediging, bedreiging en verbale seksuele intimidatie. Deze vormen van wangedrag komen in de zwembranche aanzienlijk vaker voor. (zie tabel 1).

Tabel 1: Percentage ervaren wangedrag in de zwembranche vs. landelijk

Aan de deelnemers van het onderzoek is ook gevraagd welke behoeften ze hadden om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Meer dan de helft (54,4 procent) gaf aan behoefte te hebben aan eenduidig beleid: gezamenlijke afspraken tussen de verschillende organisaties die gebruik maken van de zwemaccommodatie. Te vaak schort het daar nog aan en is het voor de verschillende gebruikers volstrekt onduidelijk welke richtlijnen er gelden en welke er worden gehanteerd bij excessen en calamiteiten. Belangrijk bij een effectieve preventie is volgens de deelnemers ook dat bestuurders/directie en het management zich bewust zijn van de problematiek van grensoverschrijdend gedrag en het binnen de organisatie bespreekbaar maken.

Concrete behoeftes om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen

Tabel 2: Concrete behoeftes om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen

Ook voorlichting en communicatie is volgens de deelnemers van belang bij de preventie van grensoverschrijdend gedrag.

Jan Kossen, algemeen directeur KNZB, is blij dat er een meting is en onderstreept het belang van communicatie: “Het is goed dat we met deze cijfers nu inzicht in de situatie in onze branche hebben. Dit onderstreept nogmaals het belang van de Code Blauw campagne. Goede communicatie tussen alle organisaties die gebruik maken van de zwemaccommodatie is erg belangrijk om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan.”

Jolanda Kempers van het Nationaal Platform Zwembaden | NRZ, een van samenwerkingspartijen, beaamt de woorden van Kossen: “We kunnen meer bereiken als we de aanwezige kennis en expertise over preventie en de aanpak van grensoverschrijdend gedrag met elkaar delen en beter benutten. Uit het onderzoek blijkt ook dat niet alleen professionals, maar ook zwembadbezoekers een belangrijke rol hebben in het realiseren van een prettige zwemomgeving. In onze communicatie zullen we ons dus ook op hen moeten richten”.

Vervolgacties

Alle partijen zijn het er over eens: er is op het gebied van grensoverschrijdend gedrag in de zwembranche nog veel werk aan de winkel. Daarbij gaat het zowel om de samenwerking tussen de verschillende organisaties die in een zwemaccommodatie actief zijn als om de communicatie naar alle gebruikers – organisaties en consumenten – van een zwemaccommodatie.

De komende periode zal de focus liggen op de communicatie en een eenduidig beleid tegen grensoverschrijdend gedrag, richting managers en bestuurders van zwembaden, zwemscholen en

verenigingen. Om bij iedereen het bewustzijn en de urgentie van preventie en aanpak van grensoverschrijdend gedrag te vergroten worden de tools die daarvoor beschikbaar zijn de komende tijd actief gepromoot.

Over een jaar zal er vervolgonderzoek plaatsvinden, zodat er een beeld ontstaat van de effectiviteit van Code Blauw op weg naar het uiteindelijke doel: een zwemklimaat, waar iedereen zich veilig voelt en prettig kan zwemmen.

Noten

1. Grensoverschrijdend gedrag in de zwembranche, uitgevoerd door Kennispraktijk. Te downloaden via www.codeblauw.nl
2. Onderzoeksrapportage Analyse van het meldpunt voor seksuele intimidatie in de sport (NOC*NSF, 2011, Vertommen)